

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. spalio 31 d.
(AG1-299/11-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė, pranešėja), Beatos Labutytės ir Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyriaus narės Astos Povilonienės (pagrindas: Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko 2025 m. spalio 27 d. įsakymas Nr. 3PE-179),

Komisijos posėdyje 2025-10-28 rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „(duomenys neskelbtini)“ skundą dėl atsakovės Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2025-09-12 sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja uždaroji akcinė bendrovė „(duomenys neskelbtini)“ kreipėsi į Komisiją su skundu dėl Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2025-09-12 sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl išorinės reklamos“ panaikinimo.

Pareiškėja skunde nurodo, kad 2025-08-19 Alytaus miesto savivaldybei buvo pateiktas prašymas ir jį lydintys dokumentai (suteiktas Nr. (duomenys neskelbtini) reklamos leidimui gauti. 2025-09-12 gautas Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2025-09-12 sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini). Su juo pareiškėja nesutinka ir jį skundžia, nes: 1. Toks sprendimas pareiškėjos netenkina, nes reklama neatlieps įmonės poreikių. Nuo administracinio pastato reklaminį stendą perdėdant ant pastato iš kitos pusės, bus nepasiektas tikslas, nes niekas nematys reklamos. 2. Reklaminį stendą perdėdant ties pirmo aukšto apačia ji taps nepastebima važiuojantiems ties sankryža ir taps nematoma. 3. Reklaminį stendą nuėmus ir perkėlus į kitą vietą nuo įvažiavimo į įmonės teritoriją, reklaminis stendas netenka prasmės, kadangi didžiausias judėjimas vyksta pro įvažiavimą į teritoriją ir reklamą pamato tikrai didelis srautas potencialių klientų. 4. Šios reklamos planuojamos laikinam naudojimui.

Atsakovė Alytaus miesto savivaldybės administracija (toliau – ir Administracija) prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjos skundą paaiškina, kad Leidimų įrengti išorinę reklamą Alytaus mieste reglamentuoja Leidimų įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybėje išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Alytaus miesto savivaldybės mero 2024-02-14 potvarkiu Nr. M-68 „Dėl leidimų įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybėje išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas). Atitinkamai šiam ginčui aktualios Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo ir Išorinės reklamos įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013-07-30 įsakymu Nr. 4-670 „Dėl Išorinės reklamos įrengimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatos, kuriomis vadovaujantis parengtas ir patvirtintas Tvarkos aprašas. Leidimus įrengti išorinę reklamą išduoda

savivaldybės, kurios teritorijoje įrengiama išorinė reklama, vykdomoji institucija Lietuvos (Respublikos vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 3 dalis), o planuojama įrengti išorinė reklama privalo atitikti Reklamos įstatymo, Išorinės reklamos įrengimo taisyklių bei kitų teisės aktų reikalavimus (Reklamos įstatymo 12 straipsnio 7 dalis).

Nurodo, kad pareiškėja pateikė Administracijai paraišką išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybėje (toliau – Paraiška), atitinkamai prie Paraiškos pridėjo išorinės reklamos įrengimo projektą (toliau – Projektas), prašydama išduoti leidimą išorinei reklamai ant nuosavybės teise valdomo objekto, adresu (*duomenys neskelbtini*), Alytus, nurodydama, kad išorinės reklamos plotas 12 kv. m., jos skleidimo laikotarpis nuo 2025-08-19 iki 2027-08-19, Projekte nurodė išorinės reklamos parametrus (aiškinamasis raštas), situacijos schemą, reklamos grafinį sprendimą ir tikslus išorinės reklamos matmenis (Tvarkos aprašo 18 punktą). Vadovaujantis Tvarkos aprašo 19 punktu Projektas buvo suderintas su Administracijos kalbos tvarkytoja ir Administracijos vyriausiąja architektė, kuri nurodė, kad „*reklamos spalvinis variantas visiškai nedera prie esamo fasado ir esamos reklamos, tačiau reikalui esant, iškaba turėtų būti bent jau sulygiuota pagal pateiktą pavyzdį (pridedama)*“.

Pažymi, kad Tvarkos aprašo 29 punktą imperatyviai nustato – „Leidimas neišduodamas Reklamos įstatymo 12 straipsnio 12 dalyje nustatytais atvejais“. Reklamos įstatymo 12 straipsnis nustato išorinės reklamos įrengimo reikalavimus, o šio straipsnio 12 dalyje nurodyti atvejai, kada leidimas neišduodamas. Atsakovė atsiliepiame remiasi Reklamos įstatymo 12 straipsnio 5 ir 12 dalimis bei Išorinės reklamos įrengimo taisyklių 4 punktu ir nurodo, kad įvertinus išorinės reklamos reikalavimą, kad ji turi būti įrengiama vadovaujantis projektavimą ir architektūrą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, svarbu paminėti Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 8 punkte įtvirtintą architektūros kokybei taikomą reikalavimą, kuris apibrėžiamas, kaip „vientisa architektūrinė idėja ir estetika – nuosekliai suvokiama statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto meninė išraiška“. Atsakovės nuomone, nesilaikant tokio reikalavimo, nebus užtikrintas architektūros plėtros tikslas – aukšta architektūros kokybė, lemianti gerovę užtikrinančią, darnią valstybės ir žmonių aplinką, skatinanti ekonomikos augimą ir kultūrinę pažangą, gerinanti valstybės įvaizdį (Architektūros įstatymo 14 straipsnio 1 dalis).

Nurodo, kad įvertinus paminėtą teisinį reglamentavimą ir pareiškėjos Projektą, iš kurio matyti, kad išorinė reklama (pagrindinė iškaba 2000x4000 mm) ant pastato fasado ne tik nėra sulygiuota, bet ir spalvinis variantas nedera prie esamo fasado, darytina pagrįsta išvada, kad Projektas neatitinka Reklamos įstatymo 12 straipsnio 5 dalies, Architektūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 8 punkto ir 14 straipsnio 1 dalies nuostatų. Dėl nurodytų aplinkybių, Administracija pateikdama skundžiamą Sprendimą pateikė pareiškėjai išorinės reklamos pavyzdį (2 variantus), kaip pareiškėjo išorinė reklama turėtų atrodyti ant pastato – iškaba turi būti kabinama prie įėjimo, po pastato 2 aukšto langais, lygiuojant su langų kraštais arba lygiuoti ties pirmo aukšto langais, šoninio fasado dalyje.

Atsikirsdama į pareiškėjos skunde išdėstytus argumentus, kad išorinę reklamą pakoregavus pagal pateiktą pavyzdį, reklama neatlieps įmonės poreikių, niekas jos nematys, t. y. taps nepastebima važiuojantiems ties sankryža, atsakovė pažymi, kad teisės aktuose, reglamentuojančiuose išorinės reklamos išdavimą yra nustatytos taisyklės, kurių asmenys, siekiantys gauti leidimus išorinei reklamai privalo laikytis, tuo pačiu, paminėtos taisyklės turi būti taikomos visiems asmenims vienodai, priešingu atveju, pareiškėjos noras gauti leidimą tokiai išorinei reklamai, kuri išpildytų tik jos norus, tačiau neatitiktų teisės aktų reikalavimų, nebūtų sąžiningas kitų asmenų, kuriems leidimai išduodamai laikantis teisės aktų reikalavimų, atžvilgiu.

Atsakovės vertinimu, dėl nurodytų aplinkybių, vadovaujantis Tvarkos aprašo 24 punktu, Administracija pagrįstai atsisakė išduoti leidimą išorinei reklamai pagal pareiškėjos Paraišką, kadangi Projektas neatitiko Reklamos įstatymo 12 straipsnio 5 dalies, Architektūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 8 punkto ir 14 straipsnio 1 dalies nuostatų.

Skundas tenkintinas

Byloje pareiškėja kelia ginčą dėl atsakovės Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2025 m. rugsėjo 12 d. sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl išorinės reklamos“, kuriuo atsisakyta išduoti pareiškėjai leidimą įrengti išorinę reklamą pagal pateiktą Paraišką, teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatytos faktinės aplinkybės:

1. Pareiškėja 2025-08-19 Alytaus miesto savivaldybės administracijai pateikė Paraišką išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybėje / pranešimą apie pasikeitusią reklamos spalvinį ir/ar grafinį vaizdą (reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*) reklamos leidimui gauti. Be kitų dokumentų, kartu pridėjo Išorinės reklamos įrengimo Projektą.

2. Alytaus miesto savivaldybės administracija 2025-09-12 raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl išorinės reklamos“ atsakė pareiškėjai, kad išnagrinėjo pareiškėjos 2025-08-19 prašymą (reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*) ir leidimo išorinei reklamai pagal pateiktą prašymą neišduos (toliau – skundžiamas Sprendimas). Paaiškino, kad Alytaus miesto savivaldybės Architektūros urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vedėjo pavaduotoja, savivaldybės vyriausioji architektė pateikė pastabą – „reklamos spalvinis variantas visiškai nedera prie esamo fasado ir esamos reklamos, tačiau reikalui esant, iškaba turėtų būti bent jau sulygiuota pagal pateiktą pavyzdį (pridedama)“. Nurodė, kad pakoregavus projektą, pagal pateiktą pastabą, prašymą pareiškėja gali teikti pakartotinai. Nurodė atsakymo apskundimo tvarka ir pridėjo išorinės reklamos išdėstymo pavyzdį.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI), Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas, Išorinės reklamos įrengimo taisyklės, Tvarkos aprašas.

Atsakovei, kaip viešojo administravimo institucijai yra keliami, be kita ko, VAI nustatyti reikalavimai, taip pat pareiga vadovautis viešojo administravimo principais (įstatymų viršenybės, objektyvumo, proporcingumo ir kt.). Be to, atsakovė yra saistoma gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) išplėstinės teisėjų kolegijos 2012 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-502-134/2012, 2024 m. sausio 10 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-24-822/2024).

VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatyti esminiai reikalavimai administracinio sprendimo turiniui: jame turi būti nurodomi administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas), administracinio sprendimo motyvai (6 punktas).

Remdamasi LVAT išaiškinimais, Komisija pažymi, kad tinkamas administracinio sprendimo motyvavimas apima ne tik tinkamą teisinio pagrindo nurodymą ir taikymą, bet ir reikalavimą priimame teisės akte nurodyti pagrindinius faktus. Esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (žr., pvz., LVAT 2012 m. liepos 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-520-2294/2012, 2012 m. rugpjūčio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-444-2366/2012, 2015 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-398-442/2015, 2020 m. kovo 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1465-629/2020). Vertinant individualaus administracinio akto teisėtumą VAI 10 straipsnio taikymo aspektu, turi būti atsižvelgiama į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialiosios teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose (žr., pvz., LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022, 2024 m. vasario 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-397-968/2024).

Išorinės reklamos įrengimo reikalavimai nustatyti Reklamos įstatymo 12 straipsnyje, kuriame nurodyta, kad išorinės reklamos įrengimo taisyklės, kuriose nustatoma išorinės reklamos įrengimo reikalavimų ir reikalavimų, susijusių su leidimo išdavimu, atsisakymu išduoti leidimą, įspėjimu apie galimą leidimo galiojimo panaikinimą ir leidimo galiojimo panaikinimu, įgyvendinimo tvarka, tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė) arba jos įgaliota institucija (4 dalis). Išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis projektavimą, architektūrą, statybą, kultūros

paveldo objektų ir kraštovaizdžio apsaugą, teritorijų planavimą, eismo saugumą ir valstybinės kalbos vartojimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, Išorinės reklamos įrengimo taisyklėmis, savivaldybės institucijos patvirtintais išorinės reklamos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) kompleksinio teritorijų planavimo dokumentais, ir (ar) juose nustatytais išorinės reklamos įrengimo reglamentais, o tuo atveju, kai išorinė reklama įrengiama pagal savivaldybės mero patvirtintą tipinio dydžio ir turinio išorinės reklamos įrengimo projektą, – ir savivaldybės mero patvirtintais tipinio dydžio ir turinio išorinės reklamos įrengimo reikalavimais (5 dalis). Leidimas suteikia teisę leidime nurodytoje vietoje įrengti specialią išorinės reklamos pateikimo priemonę ir ant jos skleisti reklamą arba skleisti reklamą ant pritaikytos išorinės reklamos pateikimo priemonės (6 dalis). Leidimus išduoda, apie galimą leidimų galiojimo panaikinimą įspėja, leidimų galiojimą panaikina savivaldybės, kurios teritorijoje įrengiama išorinė reklama, meras arba jo įgaliota savivaldybės administracija (toliau – leidimą išduodanti institucija), vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Išorinės reklamos įrengimo taisyklėmis (7 dalis). Leidimo galiojimo terminas nustatomas atsižvelgiant į paraiškoje išduoti leidimą nurodytą laikotarpį, tačiau negali būti ilgesnis kaip 10 metų (8 dalis). Reklaminės veiklos subjektas, norėdamas gauti leidimą, jį išduodančiai institucijai pateikia paraišką išduoti leidimą, Išorinės reklamos įrengimo taisyklėse nustatyto turinio išorinės reklamos įrengimo projektą ir kitus šiose taisyklėse nustatytus leidimui išduoti reikalingus dokumentus (toliau kartu – dokumentai leidimui išduoti) (9 dalis). Leidimas išduodamas arba reklaminės veiklos subjektui pateikiamas rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, o kai reklama įrengiama pagal leidimą išduodančios institucijos patvirtintą tipinio dydžio ir turinio išorinės reklamos įrengimo projektą, – per 10 darbo dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų leidimui išduoti gavimo. Jeigu per nurodytus terminus leidimą išduodanti institucija neišduoda leidimo ir nepateikia motyvuoto rašytinio atsisakymo išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas (10 dalis).

Atvejai, kada neišduodamas leidimas nustatyti 12 straipsnio 12 dalyje: 1) pateikiami ne visi, nevisiškai ar neteisingai užpildyti dokumentai leidimui išduoti arba pateikti neteisingi duomenys ir reklaminės veiklos subjektas neįvykdo leidimus išduodančios institucijos reikalavimo per jos nustatytą terminą pašalinti šiuos trūkumus; 2) numatoma įrengti išorinė reklama neatitinka šiame straipsnyje nustatytų išorinės reklamos įrengimo reikalavimų; 3) reklaminės veiklos subjektas nesumoka savivaldybės, kurios teritorijoje įrengiama išorinė reklama, tarybos nustatytos vietinės rinkliavos, jeigu vietinės rinkliavos nuostatuose nustatyta, kad vietinė rinkliava už leidimo išdavimą turi būti sumokėta prieš išduodant leidimą.

Išorinės reklamos įrengimo taisyklių 4 punkte nustatyta, kad išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis Reklamos įstatymo 12 straipsnio 1–5 dalyse nustatytais išorinės reklamos įrengimo reikalavimais. Reklaminės veiklos subjektas, norintis įrengti išorinę reklamą, turi gauti leidimą, išskyrus Reklamos įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus (Išorinės reklamos įrengimo taisyklių 9 punktas). Draudžiama įrengti išorinę reklamą Reklamos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje ir kituose išorinės reklamos draudimą nustatančiuose teisės aktuose nustatytais atvejais (Išorinės reklamos įrengimo taisyklių 10 punktas). Išorinės reklamos įrengimo taisyklių 33 punkte nustatyta, jog leidimas neišduodamas Reklamos įstatymo 12 straipsnio 12 dalyje nustatytais atvejais.

Tvarkos aprašo 6 punkte nustatyta, kad leidimas išduodamas, kai išorinė reklama įrengiama vadovaujantis Reklamos įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais, projektavimą, architektūrą, statybą, kultūros paveldo objektų ir kraštovaizdžio apsaugą, teritorijų planavimą, eismo saugumą ir valstybinės kalbos vartojimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, taisyklėmis, savivaldybės institucijos patvirtintais išorinės reklamos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) kompleksinio teritorijų planavimo dokumentais, ir (ar) juose nustatytais išorinės reklamos įrengimo reglamentais, o tuo atveju, kai išorinė reklama įrengiama pagal savivaldybės patvirtintą Reklaminį įrenginių, statomų ant žemės, specifikacijos tipinį projektą – ir įrengimo reikalavimais. Leidimą išduoda arba raštu motyvuotai atsisako jį išduoti, apie galimą leidimo galiojimo panaikinimą įspėja, leidimo galiojimą panaikina Alytaus miesto savivaldybės (toliau – savivaldybė) mero įgaliotas valstybės tarnautojas (-ai) ar darbuotojas (-ai), dirbantis (-ys) pagal darbo sutartį (-is) (toliau – atsakingas asmuo) (8 punktas).

Iškaboms ir konsolėms ant statinių įrengti taikomi reikalavimai nustatyti Aprašo 15 punkte: ant vieno pastato fasado ar prie vieno pastato įėjimo durų gali būti įrengiama tik viena to paties asmens iškaba (15.1 pp.); jei pastato fasade yra specialiai suprojektuotos vietos iškaboms, kitur jas kabinti draudžiama (15.2 pp.); iškabos turi būti kabinamos pagal bendrą iškabų išdėstymo koncepciją viso pastato atžvilgiu (15.3 pp.); iškabų Alytaus miesto Rotušės aikštėje ir jos prieigose (perimetras pažymėtas 5 priede) dominuojančios spalvos – juoda, balta ir pilka (spalvų atitikmenys RAL 9005 (juoda spalva), RAL 7016 (pilka spalva – antracitas)), išskyrus tūrines iškabas (kai raidės ar logotipai tvirtinami ant pritaikytos reklamos pateikimo priemonės (pastatų sienos, langų, durų, ant stogo ar pan.)) (15.4 pp.). Norint gauti leidimą pateikiami dokumentai, išvardinti Tvarkos aprašo 18 punkte.

Tvarkos aprašo 21 punkte nustatyta, kad Administracijos Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo aprašo 18.5 papunktyje nurodytų dokumentų gavimo dienos įvertina išorinės reklamos spalvinio bei grafinio vaizdo projekto atitiktį išorinės reklamos reikalavimams ir raštu ar elektroninėmis priemonėmis jį derina arba pateikia motyvuotą atsisakymą jį derinti. Tvarkos aprašo 29 punkte nurodyta, kad leidimas neišduodamas Reklamos įstatymo 12 straipsnio 12 dalyje nustatytais atvejais.

Architektūros įstatymo tikslas – reglamentuoti architektūros srities visuomeninius santykius, siekiant išsaugoti sukurtą ir kurti tinkamos kokybės, su krašto savitumu ir kultūra darnią, viešuosius interesus atspindinčią, išliekamąją vertę turinčią aplinką (1 straipsnio 1 dalis). Savivaldybių administracijų valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas (toliau – savivaldybės vyriausiasis architektas) <...> sprendžia su architektūra susijusius teritorijų funkcinio, erdvinio ir meninio aplinkos formavimo klausimus (10 straipsnio 2 dalies 4 punktas). Architektūros kokybės kriterijai nustatyti Architektūros įstatymo 11 straipsnyje, kurių vienas – vientisa architektūrinė idėja ir estetika – nuosekliai suvokiama statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto meninė išraiška (11 straipsnio 1 dalies 8 punktas). Vertinant architektūros objektų kokybę, taikomi visi šio straipsnio 1 dalyje išvardyti kriterijai (11 straipsnio 2 dalis). Architektūros plėtros tikslas – aukšta architektūros kokybė, lemianti gerovę užtikrinančią, darnią valstybės ir žmonių aplinką, skatinanti ekonomikos augimą ir kultūrinę pažangą, gerinanti valstybės įvaizdį (14 straipsnio 1 dalis).

Taigi, išorinės reklamos įrengimo reikalavimai bei atsisakymo išduoti leidimą išorinei reklamai įrengti pagrindai yra reguliuojami būtent Reklamos įstatymo ir Išorinės reklamos įrengimo taisyklių nuostatų (Reklamos įstatymo 12 straipsnio 7 dalis, Išorinės reklamos įrengimo taisyklių 4 ir 33 punktai). Reklamos įstatymo 12 straipsnio 12 dalyje nurodytas atsisakymo išduoti leidimą išorinei reklamai įrengti pagrindų sąrašas yra baigtinis (Žr., pvz., LVAT 2025 m. vasario 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-234-629/2025). Leidimą išduodančios institucijos rašytinis atsisakymas išduoti leidimą išorinės reklamos įrengimui turi būti motyvuotas (Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalis).

Nagrinėjamu atveju skundžiamu Sprendimu išreikštas atsisakymas išduoti leidimą išorinei reklamai pagal pareiškėjos pateiktą Paraišką ir Projektą, tačiau atsakovė skundžiamame Sprendime nepateikė aiškaus faktinių aplinkybių vertinimo ir nenurodė, kokių išorinės reklamos įrengimo reikalavimų, nustatytų Reklamos įstatymo 12 straipsnyje, galimai neatitinka pareiškėjos Paraiškoje nurodyta prašoma įrengti išorinė reklama, kurios įrengimui atsakovės buvo prašoma išduoti leidimą. Nurodydama faktinį pagrindą, atsakovė apsiribojo nuoroda į Administracijos Architektūros urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vedėjo pavaduotojos, savivaldybės vyriausiosios architektės pastabą – „*reklamos spalvinis variantas visiškai nedera prie esamo fasado ir esamos reklamos, tačiau reikalui esant, iškaba turėtų būti bent jau sulygiuota pagal pateiktą pavyzdį (pridedama)*“. Komisijos vertinimu, skundžiamas Sprendimas yra sąlyginis ir stokoja aiškių motyvų, o iš nurodytų aplinkybių nėra aišku, kokias konkrečias administraciniam sprendimui priimti reikšmingas faktines aplinkybes vertino atsakovė prieš priimdama skundžiamą Sprendimą. Atsakovė taip pat nenurodė, koku teisiniu reglamentavimu vadovavosi ir kokią konkrečią teisės normą taikė, t. y. nenurodė administracinio sprendimo teisinio ir faktinio pagrindo (VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 punktas), administracinio sprendimo motyvų (VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 6 punktas).

Komisija pažymi, kad viešojo administravimo subjekto (atsakovės) priimto Sprendimo motyvai privalo būti išdėstyti priimtame Sprendime, nes viešojo administravimo subjektui tenkanti

pareiga motyvuoti savo priimamus sprendimus negali būti perkelta teisingumą vykdančiai institucijai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. kovo 25 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A556-34/2014; kt.).

Pabrėžtina, kad Komisija nėra įgalinta atsižvelgti į skundžiamo Sprendimo priėmimo pagrindų papildymus, teikiamus atsiliepime į skundą ar kitokių procesinių veiksmų metu, jei tie papildymai savo esme yra visiškai nauji teisės akto priėmimo pagrindai. Šiuo aspektu LVAT yra nurodęs, kad individualaus administracinio akto motyvų nenurodymas pačiame akte ir jų papildymas ginčą nagrinėjant teisme (šiuo atveju – Komisijoje) iš principo nėra toleruotini, kadangi kliudo suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo, o galbūt apskritai sutikti ir pripažinti pagrįstu viešojo administravimo subjekto neigiamą atsakymą. Atitinkamos kliūtys sudaromos ir teismui (šiuo atveju – Komisijai), nagrinėjančiam skundus dėl individualių teisės aktų panaikinimo, nes teisiniai ir faktiniai pagrindai yra plečiami, sudaromos prielaidos vis naujų pagrindų teikimui. Taip išplečiamos ir bylos nagrinėjimo ribos, kurias ne visada pavyksta vėliau apibrėžti. Tai neretai lemia nepakankamai išsamaus, objektyvaus ir neteisingo sprendimo priėmimą, o viešojo administravimo subjektams sudaromos prielaidos piktnaudžiauti savo teisėmis bei pareigomis (žr., pvz., LVAT 2023 m. gruodžio 20 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-964-602/2023, 2024 m. sausio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-85-556/2024).

Akcentuotina, kad VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punkto reikalavimų nepaisymas, konkrečių teisės normų nesusiejimas su objektyviais duomenimis (faktais) pripažintinas esminiu trūkumu, kai toks pažeidimas ne tik paneigia asmens teisę žinoti teisei priešingos veikos ribas, riboja teises į teisminę gynybą, bet ir ginčui persikėlus į teismą atima galimybę pastarajam suprasti bei apibrėžti bylos nagrinėjimo apimtį, o kartu visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2024 m. spalio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-572-821/2024; kt.), apsunkina Komisijos funkcijos patikrinti skundžiamo Sprendimo pagrįstumą įgyvendinimą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2025 m. sausio 29 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-716-789/2025; kt.).

Komisijos vertinimu, skundžiamas Sprendimas yra nepakankamai aiškus ir nemotyvuotas, kadangi jame nenurodytos visos Sprendimui priimti reikšmingos Paraiškos ir Projekto vertinimo faktinės aplinkybės ir kiti argumentai, iš kurių būtų suprantama, dėl kokių priežasčių ir kokiais teisiniais pagrindais remdamasi atsakovė atsisakė patenkinti pareiškėjos Paraišką.

Apibendrinama nustatytas faktines aplinkybes ir nurodytus teisinius argumentus, Komisija konstatuoja, kad skundžiamas Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų administraciniam aktui, taip pat VAI 3 straipsnyje nustatytų viešojo administravimo subjektų veiklos išsamumo ir objektyvumo principų, t. y. neteisėtas iš esmės, nes savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalies 1 punktą), todėl naikintinas.

Pažymėtina, jog Komisijai nėra priskirta kompetencija spręsti dėl leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo. Komisija negali perimti viešojo administravimo subjekto funkcijų ir savarankiškai atlikti administracinę procedūrą bei priimti sprendimą, priskirtiną atsakovės kompetencijai viešojo administravimo srityje. Kaip jau minėta, pagal Reklamos įstatymo 12 straipsnio 7 dalį, leidimus išduoda savivaldybės, kurios teritorijoje įrengiama išorinė reklama, leidimą išduodanti institucija, vadovaudamasi Reklamos įstatymu ir Išorinės reklamos įrengimo taisyklėmis.

Pripažinus, jog skundžiamas Sprendimas neatitinka teisės aktų reikalavimų ir Komisijai jį panaikinus, vadovaujantis ABTĮ 94 straipsnyje numatytais akto panaikinimo pasekmėmis, atsakovei kyta pareiga atlikti veiksmus, susijusius su ankstesnės padėties atkūrimu, t. y. teisės aktų nustatyta tvarka iš naujo išnagrinėti pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „(duomenys neskelbtini)“ 2025-08-19 Alytaus miesto savivaldybės administracijai pateiktą Paraišką išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybėje / pranešimą apie pasikeitusią reklamos spalvinį ir/ar grafinį vaizdą (reg. Nr. (duomenys neskelbtini) ir pagal objektyviai nustatytas faktines aplinkybes priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Nors proceso dalyviai skunde ir atsiliepime išdėstė daugiau argumentų, tačiau, Komisijos nuomone, jie nekeičia šioje byloje susiklosčiusios situacijos teisinio vertinimo, todėl Komisija jų plačiau nenagrinėja.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2025-09-12 sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl išorinės reklamos“.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos narės

Lionela Gelmanienė

Beata Labutytė

Asta Povilonienė